

PRIPOROČILO KOMISIJE (EU) 2024/608

z dne 18. decembra 2023

o skladnosti ukrepov Poljske s ciljem podnebne nevtralnosti Unije in zagotavljanjem napredka pri prilagajanju podnebnim spremembam

(Besedilo v poljskem jeziku je edino verodostojno)

EVROPSKA KOMISIJA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 7(2) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu z Uredbo (EU) 2021/1119 (evropska podnebna pravila) mora Komisija oceniti skladnost nacionalnih ukrepov s ciljem podnebne nevtralnosti in zagotavljanjem napredka pri prilagajanju podnebnim spremembam. Komisija je ocenila usklajenost ukrepov Poljske s temi cilji ⁽²⁾. Na tej oceni temeljijo priporočila v nadaljevanju. Poljska naj ta priporočila ustrezno upošteva in v zvezi z njimi sprejme nadaljnje ukrepe v skladu z evropskimi podnebnimi pravili.
- (2) Neto emisije toplogrednih plinov Unije (vključno z emisijami zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva (LULUCF) ter brez mednarodnega prometa) sicer skupno kažejo stalen trend upadanja, ki je na splošno v skladu z linearno krivuljo doseganja podnebnega cilja Unije za leto 2030 v višini –55 % in cilja podnebne nevtralnosti Unije do leta 2050, vendar je treba pospešiti zmanjševanje emisij, za to pa je bistvenega pomena ukrepanje držav članic. Napredek po državah članicah je mešan, pri čemer se je pojavilo tudi več sektorskih izzivov in pomanjkljivosti, ki jih je treba nemudoma odpraviti. Ocena, ki temelji na razpoložljivih informacijah, kaže, da se napredek pri doseganju cilja podnebne nevtralnosti Unije za Poljsko večinoma zdi nezadosten. Poleg tega Poljska še ni predložila svoje dolgoročne strategije v skladu s členom 15 Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ ⁽⁴⁾. Zanesljive dolgoročne strategije so temelj za doseganje gospodarske preobrazbe, ki je potrebna za premik proti cilju podnebne nevtralnosti Unije.
- (3) Posodobljeni nacionalni energetske in podnebni načrti v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2018/1999 so bistveni, da lahko država članica sprejme ukrepe, s katerimi bo omogočila skupno doseganje cilja podnebne nevtralnosti in zagotovila stalen napredek pri prilagajanju podnebnim spremembam v skladu z evropskimi podnebnimi pravili. Vendar Poljska ni predložila osnutka posodobitve svojega zadnjega priglasega celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta.
- (4) Prvi korak pri krepitevi ambicij glede prilagajanja podnebnim spremembam bi moralo biti sprejetje ustreznega pravnega okvira za nacionalno podnebno politiko, ki določa zavezujoče, redno posodobljene cilje prilagajanja za merjenje splošnega napredka pri krepitevi odpornosti. Politike prilagajanja bi morale biti osredotočene na področja ali sektorje, ki so še posebej občutljivi na podnebne spremembe ali katerih dejavnosti so ključne za odpornost drugih sektorjev ali ki so zelo pomembni za nacionalno gospodarstvo ali javno zdravje. Potreben je prednostni

⁽¹⁾ UL L 243, 9.7.2021, str. 1.

⁽²⁾ Poročilo EU o napredku na področju podnebnih ukrepov za leto 2023 (COM(2023) 653 final) in delovni dokument služb Komisije Ocena napredka pri prilagajanju podnebnim spremembam v posameznih državah članicah v skladu z evropskimi podnebnimi pravili (SWD(2023) 932).

⁽³⁾ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

⁽⁴⁾ Ker Poljska še ni predložila dolgoročne strategije iz člena 15 Uredbe (EU) 2018/1999, je Komisija proti Poljski začela postopek za ugotavljanje kršitev v skladu s členom 258 Pogodbe o delovanju Evropske unije (sklic INFR(2022)2089).

odziv na učinke in tveganja, za katere se pričakuje, da bodo vplivali na kritično infrastrukturo ali sisteme z dolgo življenjsko dobo ali da bodo nepopravljivo prizadeli sisteme, pri čemer je treba upoštevati njihovo medsebojno delovanje s socialno-ekonomskim razvojem ali drugimi nepodnebnimi dejavniki. Spremljanje in ocenjevanje prizadevanj za prilagajanje podnebnim spremembam sta potrebna za ohranjanje odgovornosti in izboljševanje politike prilagajanja podnebnim spremembam –

PRIPOROČA, DA POLJSKA UKREPA TAKO, DA:

Skladnost nacionalnih ukrepov s ciljem podnebne nevtralnosti

1. okrepi prizadevanja za blažitev podnebnih sprememb s konkretnim napredkom pri obstoječih in načrtovanih politikah ter preuči dodatne nujne ukrepe za uskladitev pričakovanega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in projekcij s ciljem podnebne nevtralnosti; predloži osnutek posodobitve svojega zadnjega priglasenega celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta, kot je določeno v členu 14 Uredbe (EU) 2018/1999, za oceno njegove skladnosti s ciljem podnebne nevtralnosti;
2. prizadevanja zlasti usmeri v zmanjšanje emisij iz prometa in povečanje odvzemov v sektorju LULUCF;
3. predloži svojo nacionalno dolgoročno strategijo, kot je določeno v členu 15 Uredbe (EU) 2018/1999, za oceno njene skladnosti s ciljem podnebne nevtralnosti;

Skladnost nacionalnih ukrepov z zagotavljanjem napredka pri prilagajanju

4. vzpostavi ustrezen pravni okvir za politiko in ukrepe za prilagajanje podnebnim spremembam; zagotovi, da bodo prednostne naloge, strategije, politike, načrti in prizadevanja za prilagajanje podnebnim spremembam sorazmerni z napovedanimi prihodnjimi ranljivostmi in tveganji v zvezi s podnebjem, in sicer na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanj ter razpoložljivih orodij za napovedovanje podnebnih sprememb in zgodnje opozarjanje; poskrbi, da se bodo politike prilagajanja podnebnim spremembam sistemsko in redno spremljale ter ocenjevale, rezultati pa bodo upoštevani pri zasnovi in izvajanju politike, ki bosta sledila.

V Bruslju, 18. decembra 2023

Za Komisijo
Wopke HOEKSTRA
član Komisije